

לשמוע קול תורה - פסוק השבוע

פרשת ויצא

אשר בנו שתיהן לבית ישראל

"וְעֵינֵי לֵאָה רְפוּת וְרַחֵל הֵיטָה יִפְתַּת תֵּאָר וִיפַת מְרָאָה" (בראשית כט, יז)

רחל עוצמתית מאוד, יוזמת ופעלתנית.

בזכותה הלאהמתחנת עם יעקב לאחר שהיא מגלה לה את הסימנים. בזכותה יעקב נושא גם את שתי השפחות. בזכותה יששכר וזבולון נולדים מלאה, כשהיא מוותרת תמורת הדודאים על זכות שלה להיות עם יעקב.

רחל היא זו שגונבת את התרפים של אביה לבן, היא הראשונה המגיבה להצעת יעקב לחזור לארץ ישראל, ועל פי המסורת היא אימא רחל שמתפללת על בניה עד היום.

ואילו על לאה איננו שומעים כלום. לא על מצווה מיוחדת שעשתה, גם לא על מסירות נפש שאין כדוגמתה. כל שאנו יודעים על לאה הוא שהיא אם ילדיה.

מי היא לאה באמת?

לאה - "עיניה רכות". הרכות הזו היא ביטוי של כוח פנימי חזק מאוד, וכטיבם של דברים פנימיים הוא נשאר בצל ואין מספרים עליו דבר, כי הסיפור עלול לפגוע במהות של כוח הקדושה הטמיר.

הבנים של רחל דומים לאמם. הם מרשימים.

יוסף יפה תואר, ובנות מצרים עולות על החומות כדי לראותו. הוא מושל ברוב הדר בארץ מצרים. יהושע מנהיג את ישראל בדרכם לנחול את הארץ. שאול, המלך הראשון, גבוה מכל העם, והוא מאחד את שבטי י-ה לאומה.

ילדי לאה לעומתם מעידים כי הממד של אמם הוא כולו פנימי ועל כן אין מסופר עליה כלום. בניה של לאה בונים את הקומה הפנימית של עם ישראל.

ראובן בפזיזותו מביע את הכאב הפנימי. משמעון יוצאים מלמדי תינוקות, מלוי - כוהנים ולוויים, מיהודה יוצא המלך דוד עורך התהילים, בעל חיים פנימיים עוצמתיים כל כך, ויששכר וזבולון דואגים יחד לתורה בישראל.

שני הממדים נצרכים כדי לבנות את בית ישראל - שרת החוץ ושרת הפנימיות, רחל ולאה שבנות שתיהן את בית ישראל.